

מתחייב על קריעתו, (26) אף אם לא אמר לו הבעלים על מנת לפטור.

שלא אמר לו הבעלים אלא קרע את כסותי, ולא אמר לו: על מנת לפטור.

ותיקשי: הלא במשנה מבואר דאם לא אמר לו הבעלים על מנת לפטור, הרי הוא מתחייב על קריעתו?!?

אבל אם נטל את הכסות בידו, נעשה עליה שומר, ונתחייב בשמירתה, והרי הוא מתחייב עליה, כל זמן שלא אמר לו הבעלים: על מנת לפטור. (27)

אמר [תירץ] רב הונא: לא קשיא!

הא, מתניתין, **דאתי לידיה** [החפץ בא לרשותו] על כן אין לו רשות לקרוע ולשבור, אלא אם כן אמר לו הבעלים: על מנת לפטור.

אמר [שאל] **ליה רבה: הרי לשון הפסוק: "וכי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור" — דאתי לידיה משמע!?** כי "וכי יתן" מלמד שהיתה נתונה לידו של שומר, ואף באופן זה מיעטו הכתוב מחיוב אם מסרו לו את החפץ על מנת לקרוע. (28)

הא, ברייתא, **דלא אתי לידיה**, ובעודה מונחת בקרקע, הוא קרע אותה, הרי זה פטור, אף

ושוב יקשו דברי המשנה המחייבת אם לא

26. בתוספות תמהו: מנלן לפטור את הקרוע מדין מזיק הלא הפסוק שמיעט: "לשמור" — ולא לקרוע, לא דיבר אלא בדיני שומרים, ואכן יש לומר שאם מסר לו על מנת לקרוע, אין לו חיוב שמירה על החפץ, ואם יאבד בפשיעתו, הרי הוא פטור, אבל המשנה עוסקת בדין מזיק, ומהיכי תיתי לפטור.

והרשב"א הביא בשם הראב"ד, שמן הפסוקים משמע, שאף מדיני מזיק הוא פטור, שהרי באותה פרשה נאמר: "אם לא שלח ידו במלאכת רעהו" ועל הכל אמרה תורה שאם מסרה לו לקרוע פטור. [שולח יד בפקדון הרי הוא גזול, ובחידושי רבי מאיר שמחה תמה על זה הלא אין "שליחות יד" אלא בשומר שמתחייב לשלם אף אם הגביה, לא כן באיניש דעלמא, כמבואר בסוף פרק המפקיד, אם כן כיון שאינו "שומר", שוב פטור הוא מ"שליחות יד".]

ותירצו התוספות: לשון הברייתא: ולא לקרוע, משמע שבאנו לפטור אותו אף מדיני מזיק, כי אם תאמר רק מדין שומרים הוא פטור, אם כן, הרי הוא פטור אפילו אם לא אמר לו בלשון זו, אלא שהפקיד אצלו בלא שהזכיר בפיו לשון שמירה.

27. רשב"א. וכן משמע ברש"י. ולפי מהלכם השני פירשו התוספות את התירוץ של רב הונא בדרך אחרת: רב הונא חילק בין אם אמר לו על מנת לקרוע לפני שבאו לידו, או שבשעת הנתנה אמר לו כך, אך בין המשנה ובין הברייתא מדברות באופן שהחפץ הגיע לידיו של המזיק.

עוד פירשו התוספות את הברייתא באופן אחר: "לשמור" היינו כשאומר לו שמור ואל תאבד ואל תקרע. משמע שאם נתן לו רשות לקרוע, אין לו דין שומר, ואם אין לו דין שומר, בעל כרחך שאף אם יקרע בידים יהיה פטור, כי אם יהיה חייב, אין משמעות למה שאמר לו שיכול הוא לקרוע, והרי הוא כמפקיד אצלו על מנת לשמור.

28. כך פירשו רש"י ורשב"א לשיטתם, אך לשיטת תוספות תיקשי: הלא בשני האופנים מדובר שהחפץ ניתן ונמסר לו, ומאי מקשינן!?